

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Štastopna peti-
vrata 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pokiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 67.

V Ljubljani v ponedeljek, 19. maja 1884.

Tečaj I.

O izsušenju ljubljanskega barja.

I.

Prelep je pogled na rodovitno, umno obdelano polje, na katerem se ziblje zlato klasje in ž njim vred up in nada pridnega ratarja. Težko se loči oko od rumenega morja, kateremu maje lahen vetrič težko klasje na šibkih bilkah, jednako vodnim valovom. Ko pa vzdigneš pogled na bližno kmetško domovje, ki se blišči tam na koncu dolzih njiv, oradosti se ti v novič obraz. Poljedelčevo selo ti kaže takoj, da stanuje v njem blagostanje, da revščina in njene tožne spremljevalke niso vsakdanji gostje za ratarjevo mizo. Krog njegove kočje leži mu širni zaklad, ki se mu leto za letom ozeleneva in ozoréva, noseč mu obilnih obrestij za delo pridnih rok! Okolo poljedelčevega doma pa vidiš vesele, lepe ljudi, zdrav, čvrsti rod, ki ponosno deluje na rodni prsti, nepoznaje one bede in onih muk, ki tarejo drugod poljedelca, kjer je zemlja pusta in zanemarjena; z jedno besedo, pred seboj vidiš blagor rodovitne zemlje, mali ta vzgled ti lahko kaže umnega kmetijstva vpliv na razvitek ljudskega blagostanja in tedaj ti glasno pové ter dokaže, da je poljedelstvo pač temelj človeški družbi, da je prva podlaga srečni državi! To pripoznava moderna družba morebiti še intenzivneje, nego prošli naši dedje in zato je tudi nevsahljiva v iskanju novih virov, kako ohraniti ta zaklad rodovitne zemlje, kako povečšati njene produktivne moči in kako spraviti do sedaj neobdelane kosove v krog onih, čez katere reže ratarjev plug globoke brazde.

Država je vzela kmetovalca v svoje posebno varstvo, braneč ga z raznimi koristnimi zakoni proti propadu in poginu, ki mu preti vsled čudnega stanja moderne družbe. Znanost in ogromni kapital, ki deluje v našem času, kakor nikdar poprej, vporabljata se z združenimi močmi na korist poljedelstva, in človeški um išče neumorno novih virov, da pomaga ratarju in povzdigne kmetijski stan.

Listek.

Jeden dan iz življenja rimske dame.

Krasno, nežno ženstvo! Koliko pesnikov in romanopiscev te je v teku stoletij uže proslavljalo ter v navdušenih besedah telesne in dušne tvoje čednosti povelečevalo! In kdo bi jim ne pritrđil? Saj nadkriljuje tvoja krepost moško, saj si podobno angeljskim bitjem, ako ti je skrbna odgoja prirojena dari razvila. A gorje človeštvu, keđar nemarnost brezvestnih starišev ali neugodne časovne razmere zatró in zamoré v tebi seme blagih navrij! Takrat drzno prestopiš od prirode postavljene ti meje in divjaš kot furija ali hijena ter presezaš v razuzdani besnosti celo moški spol! — Resničnost teh besed spričuje nam zgodovina vseh vekov in narodov, najbolj pa glasovita dōba rimskih cesarjev, ki so Rimljanstvo do mozga izpridili tako, da so bile uzorite, spoštovanja vredne ženske (kakor na pr. Arria s svojo hčerjo in vnukinjo) sila redka

Po raznih deželah širne naše države tvorili so uže velikanska dela in izvršili gigantične zgradbe, da si pridobé rodovitne zemlje, — v naši mali domovini nismo imeli do sedaj prilike opazovati koristnih jednacij del, čeravno leži skoraj v njenem središči orjaški kos zemlje, ki nas leto za letom izživlja, da da mu odpeljemo škodljive vode, katere delajo beli naši stolnici tolike preglavice in kvarijo rodovitno prst štirih štirijaških milj. V mislih imamo ljubljansko barje, ki sedaj skorej neobdelano leži v naši bližini; — in vendar, kako polje bi se dalo vstvariti na tej širni ravnini, kako blagostanje bi lahko se naselilo na sedanjem pustem mahovji, ko bi se barje izsušilo! Trideset tisoč ljudi bi imelo prostor na sedanjem močvirju s svojimi kočami in seli; tam kjer sedaj raste pusta trava in se širi šotni mah, zibala bi se lahko zlato klasje in donašalo prebivalcem obilnega dobička. Na neobdalani tej ravnini dal bi se v teku let napraviti svet, ki bi se zamogel zvati „slovenski banat“, ki bi bil žitnica ne le naših slovenskih pokrajin, temuč tudi naših daljnih sosedov . . .

To prihodnost ljubljanskega barja so uže pred stotinami let spoznali in našim prednikom ne moremo očitati, da so apatično gledali mokrotno planjavo v srci dežele. Tudi oni so uže delali razne „projekte“ za izsušenje močvirja, projekte, ki so žalibog ostali do današnjega dne goli — projekti! Starina Valvasor piše, da so poklicali kranjski stanovci l. 1654 Italijana Stepano Degrandi iz Bologne in Nicolo Vandoholo iz Mantove, da bi osušila veliko barje. Pozneje sta se pečala deželni pisar Volk Merkovič in Ivan baron Jurič s prevažnim tem vprašanjem. Dobrih sto let po prvih znanih poskusih se je ponudil Zorn pl. Mildenheim, da hoče na lastne troške tristopetdeset tisoč kvadratnih sežnjevmočvirjenega sveta osušiti. Prišel je vladni inženir Fremant l. 1762 v Ljubljano in na njegovo poročilo je cesarica Marija Terezija vslušala ponudbo Zornovo. A blagi moč je našel obilo zaprek. Posebno mu je nagajala sl. komtura

prikazen, zanikarnic pa so italijanska mesta kar mrgolela. Rimski in grški pisatelji in pesniki slikajo nam v čudovitem soglasju tedanji „nežni spol“ v tako odurnih bojah, da človeka kar groza spreletava. Od kod pa je prišlo tako strahovito pohujšanje? Od slabe odgoje in presvobodne, ženskemu spolu neprimerne življave. Tudi Grška je bila propala, a vendar se o grškem ženstvu nikjer ne beró tako žalostna poročila, kakor o rimskem. Na Grškem namreč odgaja mati sama svojo deco in ženo vidiš le redko kedaj na ulicah ali v moški družbi. V Rimu pa so otroci materam le nadležno breme; zato se jih koj po rojstvu iznebe, prepuščajoč je dojniam, poznejšo njih odgojo pa večjidel inozemskim sužnjem in sužnicam jako dvojljive značajnosti. Ti pripovedujejo nedolžnim otrokom koj v prvih letih pohujšljive pravljice, ki razunemajo domišljijo in se globoko ukoreninijo v otroško srce. Nespodobne, čut srmežljivosti žaleče mitološke slike, ki jih vidiš povsodi po stenah rimskih hiš, tudi ne pospešujejo nravnosti. Vrh tega je vsa odgoja, zlasti deklška, zelo površna. Kdo bi zaniče-

nemškega reda v Ljubljani in to z jako zanimivimi razlogi. Rekli so gospodje, da so ribe v vodah njihove — in ako se svet izsuši, potem ne bode rib in tudi mrež ne bode mogoče več staviti divjim racam, ki so z ribami vred neomejena last nemškega reda! Vendar je cesarica zavrgla jednake pritožbe in naročila nadaljevanje izsušenja. Jezuit p. Gabriel Gruber, profesor mehanike v Ljubljani, je dobil nalogo, močvirje nivelovati in zmeriti. Genijalni mož je predlagal, da naj se Ljubljana pogloboči in da naj se za Gradom izkoplje kanal, ki bode odpeljal vode iz barja. Kopanju kanala je nasprotoval slavni pater Lecchi v Milanu, ki je na ptujem izdelal drug načrt za izsušenje. A Gruber je zmagal na Dunaji in l. 1772 so začeli delati „Gruberjev kanal“ — prvi veliki korak za prihodnje izsušenje. Ne bodemo o gromnih ovir opisovali, ki so se upirale pogumnemu delu; konečno je bil prekop vendar dovršen. Ko se je vsula prvič voda po novem kanalu, so na močvirju vode takoj vpadle za 1 do 2' in kmalu se je jeli ob jaskih prikazovati travniki in ob bregovih je nastala suha zemlja. Mestni magistrat je jel barje deliti ljudem v last s pogojem, da vedno skrbé za snaženje jarkov in delajo na počasno izsušenje.

A to ni trajalo dolgo. Po prvem naporu so dela zaostala in še le Josip Schemerl je v novič navduševal k vztrajnemu delu, dokler niso francoske vojske vstavile vseh jednacij mislij. Kmalu po onih nemirnih časih pa je vzkazal cesar Franc, ki je za časa kongresa l. 1821 delal pogosto izlete na močvirje, da se prične novo preiskavanje. V dotični komisiji, v kateri sta bila tudi Schemerl in župan Hradecki, so sklenili, da se struge poglobočijo in jezovi poderó, ki zavirajo Ljubljano. Med tem je prišel v Ljubljano za guvernerja baron Schmidburg — in s tem možem se začne nova doba za izsušenje. Stvar je vrlo napredovala, in l. 1828 so uže otvorili na Ig. Tako zvana *Morast-Entsumpfungs-Commission* je pridno kopala jarke in s tem pridobila mnogo sveta za travnike in senožeti. L. 1829

vanemu robu zameril, če le mehanično in mlačno odreja deca svojega trinoga, katerega smrtno črti? Še otrok kakih 12 do 16 let izroči se deklica možu, ki si ga ni sama izbrala; vzeti ga mora — brez ljubezni, često celo z nejevoljo v srci, ker so se njeni in ženi novi starši tako dogovorili, ko je bila komaj sedem let stara. Omožena uživa neomejeno prostost, mož in družina jo nazivljejo s ponosnim imenom „domina“; ako je lepa, klanja in prilizuje se ji popačeni moški spol ter stavlja vsakojake zanjke njeni čednosti. Ona zabaja svobodno v gledališče, cirkus, amfiteater, mesta, katerim ni namen blažiti in povzdigovati srce, marveč dražiti tope čutnice ohlapnemu Rimljanstvu. Nedostojne besede, spotikljivi prizori in plesi okužijo ji mlado srce ravno tako, kakor od vina razgretih moških dvoumno besedičenje pri gostijah in drugih veselicah, katerih se s svojim soprogom udeležuje.

Bogatoljubavno, a večjidel jako podlo slovstvo vzbuja ji nenravne misli in želje. Tako jo od vseh strani zavrnujejo nevarni valovi, in ni ga človeka, ki bi ji podal rešilno

so prvič sejali žito na barji — pač velikansk razložek v teku malih let! Pred par sto leti je prišla velika voda raz barje celo do cerkve sv. Jakoba v Ljubljani in sedaj so uže orali na zemlji, ki je bila poprej skorej leto in dan pod vodo, na kateri so živele vodne živali in gnjezdile jedine povodne tice!

Iz državnega zbora.

V svojem zadnjem poročilu iz državnega zbora smo obžalovaje omenili, da začetek velike debate o šestem poglavju obrtnega reda ni bil v nobenem razmerju k važnosti in ozbiljnosti dotičnega predmeta. Če se je to na bolje obrnilo tekom zadnjih dveh sej, če se je razpravljanje socijalnega vprašanja povspelo na mnogo višji niveau, smemo to zaslugi za mirno vestjo pripisati izbornim, eminentno stvarnim razpravam govornikov z desnice, med katerimi nam je posebno naglašati Bilinskega, kneza Lichtensteina in poročevalca grofa Belcredija. Od levičarjev se je poslanec Mauthner zaganjal v uže z davna sprejeto obrtno novelo, pa kaj malo je znal povedati o vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu.

In kar je povedal poslanec Auspitz, bilo je govorjeno iz tako ozko omejenega stališča, izvirala je s tako tesnosrčnih nagibov, da je nikolsburški poslanec s svojim govorom sigurno močno oškodoval politično stranko, katera ga prištevajo svojim najudanejšim pristašem. Celo galerijsko občinstvo, ki navadno z burnim odobravanjem spremljuje govorniška razodevanja naših levičarjev, začelo je sikati pri njegovih izpeljavah. Edini Wolfrum od levičarjev govoril je zmerno in stvarno, in njegove besede so vidno uplivalo tudi na avtonomistično večino naše zbornice

V seji 16. maja se je pričela debata o šestem poglavju obrtnega reda z izjavo trgovskega ministra, katera je označila vladno stališče nasproti odsekovim nasvetom. S prva vlada v svoji predlogi ni imela nobene določbe o normalni delavski dōbi, ker se je nadejala, da bodo lastniki tovarn sami, po lastnem nagibu urejali razmere svojih delavcev. Ali ta nada se ni vresničila, in minister sam mora priznati, da se jako pogostoma na krivični način izsesava fizična moč delavcev. Vlada je tedaj prepričana, da se bodejo take zlorabe dale odpraviti načinom, kojega predlaga obrtni odsek in tedaj se strinja z njegovimi nasveti. Minister priporoča, naj zbornica odsekov predloge sprejme kot podlago specialni debati.

Prof. Bilinski začetkom svojega pomenljivega govora naglašja, da mora absolutna nemejena prostost v gospodarstvenem oziru prouzročiti nejednakost, kajti pri pogodbi, koja sklepa delavec s podjetnikom, je oni del, ki delo ponuja, vedno slabiji od onega, kateri

roko. Kajti še oni, ki bi imel najbolj čuvati neizkušeno srce, ki bi imel biti slabotni stvarici glavna podpora in zaslomba, še soproj ne zmeni se za njo, ampak hodi svojim potom za hotnicami in hotniki; žena mu je le zoperna nadloga, vzal je ni iz ljubezni, temveč zaradi premoženja, s katerim se meni okoristiti, ako bi mu lastno pošlo. Sicer pa v Rimu tuditacih zakonov ne pogrešamo, v katerih prav oblastno „hlače nosi“ — žena. Pogostokrat namreč se sklepajo le navidezni zakoni. Ker se morejo ženske kot *matrone* bolj svobodno gibati in razkošno živeti, si bogatinke tako rekoč kupijo ali najmejo za soproge može, ki so uže „na zadnjo zarezno prišli“.

Da tak „slamnat dedek“ v hiši nima besede, je umevno. Sploh je zakon izgubil svoj prvotni značaj: v obče se ne sklepa več po tistih obredih (*confarreatio, coemptio, usus*), po katerih prehaja žena in njeno premoženje po polnem možu v last (*conventio in manum*), marveč imata oba zakonska jednake pravice, in žena ostane v oblasti svojega očeta ali varuha ter razpolaga s svojim premoženjem po lastni volji. Navadno si najme kakega oskrbnika (*procurator*), ki postane s časom, zlasti

ga kupuje. Država ima tedaj nalog, braniti slabjšega ter ohraniti ravnotežje. Prvi korak v to svrhu je predlog obrtnega odseka, in govornik je do dobrega prepričan, da bode ta zakon v zvezi z določbami o zavarovanju delavcev proti nezgodam, boleznim in invalidnosti uprav dopolnilo k izjemnim naredbam. Prenapeteži med delavci, kateri pridigujejo krvavi upor, morajo se strahovati s silo, zmernim delavcem se pa mora dati poročstvo, da bode država ustrezala njih opravičenim težnjam.

Kar se normalne delavske dōbe tiče, navaja govornik, da so v nekaterih tovarnah delali po 15, celo po 18 ur na dan, nasproti takim sramotnim dogodkom morajo se sprejeti nasvetovane določbe. Škodo bodo imeli sicer od tega posamezni podjetniki, toda to so ravno isti, kateri s svojim nečloveškim postopanjem dokažejo potrebo dotičnega zakona; in takih je hvala Bogu le malo. Večina tovarnarjev pa ne bode imela nobene izgube, in za vso obrtnijo nastal bode veliki dobiček, da preneha ona brezvestna konkurenca, katera se okoristi z izsesavanjem delavskih močij. Obrtni odsek nasvetuje 11urno delavsko dōbo; tudi iz poročil trgovinskih zbornic se razvidi, da obrtniji zadostuje delo 11 do 12 ur na dan, delavci sicer zahtevajo le po 10 ur, tedaj je moral odsek posredovati med nasprotujočimi se terjatvami ter je ukrenil srednjo pot, nasvetovaje 11urno delavsko dōbo, od katere pa ne more odstopiti. Korist tega zakona bode velika, delavci in podjetniki se bodo uverili, da ni pravega protivja med njih interesi, in tedaj si bode avstrijski parlament s to postavo, navzlic marsikaterim pomanjkljivostim, vendar ustanovil trajni spomenik. — Duhoviti in po svoji obliki dovršeni govor sprejela je zbornica z živim odobravanjem, celó z leveice prihiteli so poslanci, čestitat odličnemu govorniku.

Poslanec Mauthner skušal je svoj dovtip na obrtni noveli ter dokazal, da je ni stvari pod milim nebom, katera se ne bi dala ironizirati. Stvarnih momentov bilo je boré malo v njegovem obširnem govoru; naglašal je, po našem mnenju zeló po krivici, protislovje, ležeče v tem, da bodo odsihmal za delavca v tovarnah veljale drugačne določbe nego za delavce pri mali obrtniji, in tudi to je poudarjal, da Avstrija ne more začeti s socijalno reformo, katera se sploh ne da doseči od posamezne države.

Poslanec Chamiec z desnice branil je odsekovne nasvete v dobro premišljenem, od večine z živahno pohvalo sprejetem govoru. O sobotni seji, v kateri je zlasti knez Lichtenstein izvrstno zagovarjal odsekovo stališče ter je bila dognana generalna debata, v prihodnjem listu.

kadar je lep in mlad, njen zaupnik — prijatelj — ljubimec ter jo spremlja po vseh njenih potih. Če se od svojega moža zane-marjena, v najsvetejših čutih žaljena ženska na take in jednake načine maščuje nad malovrednim soprogom, če nedostojno svoje vedenje zagovarja z njegovim, kdo bi se temu čudil? Le tisti, ki ne pozna ženskega srca. Iz takih zakonov naj bi se potem narodili dobri otroci — vrli državljani? Sicer zakonu tudi ni več namen, otroke roditi. Kdo bi si še takih skrbij nakopal na glavo; otroci motijo človeka v razkošji, zmanjšujejo mu premoženje; skrbeti pa za to, da se ohrani rod in država, to je samopašnim Rimljanom te dōbe deveta briga. Kaj bi človek redil otroka, ko se le redko kedaj vé, kdo mu je pravi oče; saj razveseli časi žena belega soproga svojega s sinčkom polutanom. Mesni nasladnosti svoji itak lahko drugače strežejo: ženske družijo se s skopljenci, možki s hotniki in hotnicami. Tako je prišel zakon ob svoj sveti značaj in namen, in naravna posledica tega je ta, da se lahko-miselno sklepa in ravno tako lahko-miselno, akopram postavnim potom, razdružuje. V Rimu nam ni težko najti žensk, ki so se v

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Kakor je našim čitateljem uže znano, zadelo je dunajsko mesto pretečeni petek bridka nezgoda. Skoraj vsi sobotni in nedeljni listi dunajski bavijo se z groznim požarom, ki je upepelil jedno najkrasnejših gledališč. Večina listov razpravlja mirno in objektivno mogoči uzrok požaru ter nasledke te katastrofe meneč, da so se uradne uredbe gledé varnosti v tem slučaju še precej dobro obnesle. Samo „Neue freie Presse“ in „Deutsche Ztg.“ ne moreta opustiti prilike, da ne bi elementarne nezgode politično „fruktificirala“. Takova taktika se pač sama obsoja!

Dōba, namenjena zborovanju državnega zbora, je kratka, le še nekoliko dnij in poslanci pojdejo zopet na počitnice. Razun šestega poglavja obrtnega reda prišlo bode pač le malo predmetov pred zborovim sklepom na dnevni red. K tem spadajo v prvem redu predlog o Plzen-priesenski železnici in državna pogodba s Saksonsko. Vprašanje o severni železnici v tej sesiji najbrže ne pride več na dnevni red zbornice.

Politični odbor gosposke zbornice premenil je bistveno od zbornice poslancev sprejeti predlog o napravi državnega računskega urada, zaključivši, da se predsednik državnega računskega urada eventualno lahko od-pusti.

Ogerskemu državnemu zboru predložilo se je v soboto poročilo regnikolarne deputacije v zadevi reškega vprašanja. To poročilo, sestavljeno od poslanca M. Falka, naglašja potrebo, da so na Reki ravno isti zakoni pravoveljavni, kakor na Ogerskem. Pre-vajanje zakonov v italijansčino se ne bode ugovarjalo. Poročilo smatra nadalje zakon, da se imajo poslanci mesta Reke pozvati v hrvatski sabor, anormalnim; sploh pa, da je Reka to vprašanje praktično uže rešila, ne volivši svojih zastopnikov v hrvatski deželni zbor. Želja mesta Reke zaradi organizacije svoje avtonomne uprave na temelju specialnega statuta, naj se odobri, a v znamenje, da Reka faktično spada k Ogerski, naj se troški za omenjeni teritorij sprejmó v redni ogerski proračun. O naučnih in verskih zadevah ima odločevati jedino le ogerski minister, a hrvatska gimnazija ima se preložiti iz Reke. Poročilo pravi na zadnje, naj ogerska vlada potom naredbe navzlic protivju hrvatskega sabora stori vse, kar je mogoče, da vez med Reko in Ogersko postane nerazrušna.

Tuje dežele.

V pruskem deželnem zboru prišla je zopet „kulturna borba“ na dnevni red. Windthorst zagovarjal je svoj predlog o reviziji majnikovih zakonov; minister bogočastja govoril je proti predlogu, kateri je bil potem pri glasovanju po imenih zavržen.

petih letih osemkrat omožile! A koliko zakonov loči še le kruta sila! O tem bi nam vedele rimske zavdajalke marsikaj povedati. — Toda predolg je uže postal moj uvod; oglejmo si raje z lastnimi očmi življenje elegantne rimske danee v prvem veku po Kristovem rojstvu!

Na Kvirinalu (šestem okraji rimskega mesta) stoji v ulicah, *Alta semita* zvanih, krasna palača; lastnik njen je senator Fabricius Vejento. Hiša sama mika nas z velikolepo svojo zvanjanjo in notranjo opravo, a najlepša dika njena je senatorjeva žena Eppia. Uže davno zlati pomladansko solnce vrhove sedmerih hribov rimskih, uže davno sliši se po ulicah hrup in upitje ljudij, idočih na svoje delo. Tudi v Fabricijevi palači je uže vsa čeljad na nogah ter mehanično opravlja predpisana jutranja opravila. Le gospodar in gospodinja zibljeta se z otroci vred še v Morfejevem naročju, dokler ne napoči druga dnevna ura (po našem ob osmih zjutraj), ki predrami tudi nje iz spanja. Preпустimo gospodarja in otroke strežbi skrbnih sužnjev in sužnjic ter pogledjmo v spalnico gospejno.

(Konec prihodnjic.)

Iz Londona se brzojavlja, da je angleška vlada svoje nazore glede ustanka v Sudanu v zadnjem hipu nekoliko spremenila ter da namerava, kadar bode vreme to dopuščalo in Nil toliko narasel, da bodo po njem mogli ploviti mali parniki, poslati ekspedicijo generalu Gordonu v pomoč.

Ruska policija ima zopet mnogo opravka. Broj v zadnjem času zaprtih je velikansk. Policija prišla je na sled tudi žalostni prikazni, da se je revolucionarna ideja vkoreninila tudi uže v ruski vojski. Konstatiralo se je med ostalim, da je morilec Sudejkina, štabni stotnik Degajev, živel delj časa v Novgorodu skrit pri častnikih tamošnje 22. topniške brigade. Degajeva niso v Odesi zaprli, kakor se je poročalo, nego je ubežal v Pariz ter se je nedavno preselil v Ameriko. Ruska vlada bode sicer od Zjedinjenih držav zahtevala, naj se ji izroči hudodelnik; no ni upanja, da bi vlada ameriksanske unije vstregla ruski terjatvi.

Dopisi.

Iz Kranja, 17. maja (Izv. dop.) Često-krat priznavali so se uže v javnih listih za- sluge našega vrlega mestnega predstojništva za mnogovrstne koristne naprave, in tudi danes ne morem si kaj, da ne bi naglašal, kako skrbno ono čuva, da se trgi in ulice redno kropijo in snažijo. Ker ima pa vsaka reč tudi svojo temno stran, bodi mi dovoljeno tudi o tej strani nekoliko omeniti, in to tem več, ker sem ravno o snažnosti našega mesta govoril. Smelo trdim, da si bo mestno pred- stojništvo nove zahvale tukajšnjih prebivalcev pridobilo, ako bode svojo pozornost tudi na to obračalo, da se mesto tudi tiste nesnage iznebi, katera dan za dnevom, posebno pa o petkih v podobi tujih postopačev ter na- vadnih beračev — prebivalce nadleguje. Njih število narašča od tedna do tedna in v res- nici uže neznosno postaja. Prebivalci našega mesta so gotovo dobrosrčni ljudje in delijo domačim znanim revežem o petkih radi svoje darove, a zadnji čas se pa čujejo splošne pritožbe, da se o teh dnevih beračenje tuj- cem, med katerimi se vidi mnogo krepkih in zdravih postopačev — ne zabranjuje.

Ker so te pritožbe po vsem opravičene, naj bi se naše prijazno mesto tudi v tej za- devu osnažilo ter s postopači strogo po do- tični postavi ravnalo!

Razne vesti.

Požar dunajskega mestnega gledališča.

Kakor smo v soboto poročali, pogorelo je na Dunaji v petek 16. t. m. krasno mestno gledališče. Ogenj se je pričel dve uri pred predstavo — in temu se imajo Dunajčanje pač zahvaliti, da se ni pripetila strašna nesreča, jednaka oni, ki smo jo doživeli pri požaru „Ringtheatra.“ Sovražni element pa je zopet dokazal, da se pri gledališčih ne dá pomagati; vsak Talijin hram je zgubljen, ako začne goreti v notranjih njegovih prostorih. Koliko pri- prav, koliko brizgalnic, kako ogromno množico ga- silcev so imeli takoj na mestu — a nič ni po- magalo. Najlepše dunajsko privatno gledališče je danes prah in razvalina!

Kedaj je ravno ogenj nastal, to se ne more z gotovostjo povedati. Ob 4^{1/2} ure popoldne je na- znanil čuvaj na stolpu sv. Štefana, da vidi sum- liv dim nad mestnim gledališčem. Takoj se je od- peljal oddelek požarne brambe, ki je kmalu potem sklical vse dunajske brambe na pogorišče. Pričet- koma so delali s tremi parnimi in desetimi navadnimi brizgalnicami, a vročina je bila tako huda, da se je ogenj navzlic temu naporu vedno bolj širil. Deloma se je posrečilo odnesti iz gle- dišča skoraj vse premakljive reči, a ko je veliki svetilnik (luster), ki tehta nad 20 centov, padel na tla, potem ni mogel nihče več v goreče pro- store, gledališče je bilo zgubljeno. Železna kurtina je pač nekaj časa zadrževala plamen od odra, a ko se je strop s svetilnikom udal, segel je plamen na oder in kmalu je bilo tudi tukaj vse v ognju.

Okolo gorečega gledališča bilo je na tisoče ljud- stva zbranega. Vojaki so potisnili ljudstvo nazaj in naredili gasilcem prostor. Vode se je ogromno porabilo in hidrantje, ki stojé na ulicah, je ko- nečno niso dajali. Zato so se čule hude pritožbe od raznih strani. Vendar ni misliti, da bi se bilo dalo gledališče rešiti, tudi ko bi vode ne bilo pri- manjkovalo. Preveč goriva je bilo nakupičenega. V veliki nevarnosti so bile sosednje hiše, ker se je vsula cela ploha otrinkov in gorečih kosov nanje. Na strehah so stali gasilci in jih vedno z vodo polivali.

V gledališču je med tem neprenehoma gorelo. Še ob 11. uri po noči so delovale vse brizgalnice; proti jutru ostale so parne brizgalnice na mestu, druge pa so odpeljali smrtno utrjeni gasilci.

Po noči so na policiji izpraševali vse osobje gledališča o postanku požara. A do sedaj se še nič gotovega ne zna, kdo je zanetil ogenj in prouzročil strašno katastrofo.

Pogorelo gledališče je bilo zidano pred 12 leti in prvi njegov direktor bil je stari Henrik Laube, ki je popustil vodstvo dvornega gledališča. Zadnji, sedanjí ravnatelj Bukovics je znal zavod spretno voditi in povzdigniti obisk. Zato bodo Dunajčanje težko proglašali Talijin hram na „Seilerstätte.“

Gledišče je cenjeno na 1100000 gold.; za- varovano je pri „Franco-Hongroise“ za 740000 gld.

Od osobja, ki je gasilo, je 18 mož ranjenih. Navadno so opekline, ki so jih dobili vrli možje pri svojem nevarnem poslu. Dunajsko „prostov- oljno rešilno društvo“ je prevzelo ranjene in skrbelo zanje na vse mogoče načine.

— (Cesar in cesarjevič v Budimpešti.) Cesar se je 15. t. m. zjutraj pripeljal s posebnim vlakom v Budimpešto. Oficijalnega sprejema ni bilo in zato je bilo zbrano le nekoliko dostojanstveni- kov. Med drugimi je bil tudi mestni župan, ki je na peronu izrazil vladarju sočutje zaradi smrti ce- sarice Marije Ane. Popoldne se je pripeljal ce- sarjevič s svojo soprogo. Z kolodvora sta šla takoj v razstavo zlatih izdelkov. Tam sta jih pozdravila ravnatelj muzeja Fr. Pulzsky in grof Sl. Keglevič.

— (Darovi sultanovi.) V Laxenburgu, kjer biva cesarjevič s svojo soprogo, dospeli so te dni darovi sultanovi, katere jima je poklonil o pri- liki njihovega bivanja v Carigradu. V jednom va- gonu sta bila dva prekrasna arabska žrebea, v drugem pa petnajst velikih zabojev. Darila je spremljal turški major Tevfik bej. Ob enem je izročil v imeni svojega vladarja dva dragocena sedla za plemenita konja. Cesarjevič je povabil Tevfika k obedu in potem si je ogledal krasna arabea. Dva v zlatu opravljena turška služabnika sta jih jezdarila za poskušnjo. Plemenite živali so vzbudile občno začudenje in pohvalo. Cesarjevič je naročil poslancu sultanovemu, da naj svojemu vla- darju sporoči najtoplejšo zahvalo za dragocene darove.

— (Južna železnica) spremeni 20. t. m. svoj vožni red, s katerim vpelje deloma nekaj novih vlakov, deloma pa napravi boljše zvezo z družimi progami. Obadva kurirna vlaka Dunaj-Trst bodeta v Korminu v direktni zvezi z italijanskimi nagliči Kormin-Rim in Kormin-Benetke. Sedanja zveza Dunaj-Zidani-Most-Zagreb se bode z vpeljavo hitrih vlakov na hrvatskih progah zdatno skrajšala in do Siseka podaljšala. Razun omenjenega kurirnega vlaka Dunaj-Rim napravi se nov vlak via Ljubno-Ponteba. Na koroških progah vpeljejo se namesto mešanih vlakov štev. 411 in 426 poštni vlaki med Celovcem in Franzensfeste. Po leti se vrh tega pomnoži število vlakov med Celovcem in Beljakom, med Innichen in Franzensfeste.

— (Osem tisoč goldinarjev v Donavo padlo.) Učitelj Ivan Wimmer peljal se je te dni po Donavi na Dunaj. Blizo mesta mu pade v vodo mal zavitek, v katerem je imel vse svoje premoženje — 8000 gld. — spravljeno. Kapitan je takoj ladijo vstavil in spustil čolne raz parnik; v kratkem so našli spretni potapljavci dragocen zavitek. Srečni učitelj pa se je s solzami v očeh zahvalil rešiteljem svojega premoženja.

— (Razvalina) gorenjega celjskega grada bode se v kratkem nekoliko popravila, da ne razpade po polnem. Zbranih je v ta namen uže blizo tisoč goldinarjev.

— (Kneza Bismarcka) so nekđaj na Škot- skem zavrnil, ker je na praznik zvižgal. Zđaj se

poroča jednak slučaj iz onih krajev. Nekega Graya, uda helensburghske presbiterijanske cerkve na Škotskem, zato niso hoteli za svojega starosta, ko je bil uže izvoljen, potrditi, ker se je šel na polje sprehajati na praznik popoldne. Ta pre- greha! . . .

Domače stvari.

— (Fcm. ekscelenca baron Kuhn) do- spel je sinoči v Ljubljano. Njemu na čast igrala je na vrtu kazinske restavracije vojaška godba, in bil je vrt napolnjen z občinstvom. Danes zjutraj od 1/27. do 12. ure ogledaval je fcm. baron Kuhn vse vojaške oddelke ljubljanske posadke.

— (Imenovanje.) Deželni šolski svèt je učitelja na jednorazredni ljudski šoli v Begunjah, Josipo Bozjo, imenoval nadučiteljem na dvaraz- redni ljudski šoli v Košani, prov. učitelja v Krašnji, Mih. Kosa, pa definitivnim učiteljem ravno tam.

— (Bridka izguba) je zadela rodbino obče spoštovanega državnega poslanca g. Ad. Obrezo. 15. maja je umrla njegova hči Emilija, soproga na- šega rojaka prof. dr. Frana Hočev arja v Inomostu, stara stoprav 25 let. Bodi jej lahka zemlja tuja!

— (Prigledni shodi za kranjske de- želne brambovce.) C. kr. deželna vlada kranjska izdala je dne 3. maja t. l. razglasilo o novi osnovi priglednih shodov za deželne brambovce na Kranj- skem; po dogovoru s c. kr. deželnim brambenim poveljstvom v Gradci so se določili za kranjske deželne brambovce sledeči prigledni shodi: v okraji deželnega brambenega bataljona novo meškega št. 24 v mesecu oktobru, in sicer 6. oktobra v Novem Mestu, 8. v Metliki, 9. v Črnomlju, 11. v Kočevji, 12. v Ribnici, 13. v Vel. Laščah, 15. v Žužemberku, 16. v Trebnjem, 17. v Zaticini, 18. v Litiji, 19. v Zagorji, 20. v Radečah, 21. v Krškem, 22. v Kostanjevici, 24. v Mokronogu. V okraji de- želnega brambenega bataljona ljubljanskega št. 25 v mesecu septembru, in sicer naslednje dni: 24. in 25. sept. v Ljubljani, 26. na Vrhniki, 27. v Logatci, 28. v Ložu, 29. v Postójini, 30. v Ilir. Bistrici; meseca oktobra: dne 2. v Senože- čah, 3. v Vipavi, 5. v Idriji, 7. v Škofji Loki, 8. v Kranji, 9. v Radóvljici, 10. v Kranjski Gori, 12. v Kamniku in 13. na Brdu.

— (Zavozil) je pretečeno soboto dopóldne ob 10. uri na sv. Jakoba trgu, ko so ravno iz šole v redutnem poslopji šle deklice, hlapec Serničev iz Biljčaja pri sv. Juriji poleg Šmarja, med pred cerkvijo sv. Jakoba razpostavljeno leseno ribniško robo. K sroči se ni pripetila nobena nesreča, le nekaj lesene robe je konj in voz zadržal. Serničev hlapec bode kaznovan zaradi neprevidne vožnje.

— (Tatvina.) Včeraj vkradel je neznan tat delavcu gosp. Levca, Antonu Ambrožiču, s poda hiše pri Kamnarji v Vodmatu črne hlače, črn telovnik, belo srajco, črno irhovno listnico z 4 gold., list ljubljanske zastavnice in več pisem.

— (Raz konj padel) je pretečeni petek zvečer, ko je hotel hitro jezdariti z ceste na južni kolodvor v Resljevo cesto tajnik kmetijske družbe, gosp. Gustav Pirc, ne da bi se bil kaj poškodo- val, raztrgal si je samo obleko.

— (Ogenj v gozdu) graščine Rakovnik pri Ljubljani tik Golovca je nastal po zlobnosti postopačev. Pogorelo je, ker je bil veče jak, nad dva orala gozda. Služabniki posestnika gozda, go- spod inženerja Tomeka, so po velikem naporu ogenj omejili in pogasili.

— (Navidezen rop.) Gostač in kupec z drobnico Janez B. iz Sostrega je te dni prišel v Dol in naznanil, da ga je na poti na Žagarski vrh roparsko napadel gostač in živinski kupec Janez A. in zahteval od njega pet goldinarjev, rekoč: „Če jih ne daš, pa te bom oplazil!“ Res ga udari tri- krat po glavi; na to pa potegne B. nož in ga rani v desno roko. Vsled tega je A. zbežal v goščavo. Žandarmerija je stvar poizvedovala in dobila ljudí, ki so videli napad. A tedaj se je stvar čisto dru- gače zasukala. „Napadeni“ Janez B. je bil uže dolgo Janezu A. dolžan pet goldinarjev. Poslednji ga je na poti terjál, a ker dolžnik ni hotel pla- čati in je celó dolg tajil, nastal je prepír, pri katerem je „napadeni“ Janez B. nasprotnika prav brez vzroka ranił z nožem. V navadnem terjanji je videl torej Janez B. uže roparsk napad. Drugič bode menda bolj previden, ker na tak način za-

more „napadeni“ priti pod ključ, ne pa napadovalec. — „Ubogi manijejci, še celo za roparje vas proglašajo!“

Občni zbor društva rudečega križa za Kranjsko.

Ljubljana 17. maja.

Včeraj zvečer ob 7 uri vršil se je v magistratni dvorani jako številno obiskovani občni zbor domoljubnega društva udov rudečega križa za Kranjsko.

Prvi podpredsednik društva, c. kr. dvorni svetnik g. prof. Chorinsky, pozdravlja zborovalce in omenja, da predseduje danes on, ker je društveni predsednik, c. kr. vladni svetovalec dr. vitez Stöckl, še zmirom bolan.

Število udov društva rudečega križa se je na Kranjskem pretečeno leto jako pomnožilo. Zato se je v prvi vrsti zahvaliti podpori gospoda deželnega predsednika barona Winklerja, kateri je dosegel s svojim trudom, da so se po deželi ustanovile društvene podružnice in se tudi izdatno pomnožile. Gosp. prof. Chorinsky predlaga, naj občni zbor zato izreče deželnemu predsedniku gosp. baronu Winklerju zahvalo, komur zbor z živahnimi dobrokljici jednoglasno pritrudi.

Gosp. prof. Chorinsky omenja ljubljansko veteransko društvo, katero je pripomoglo, da se je ustanovila kolona št. 16 društva rudečega križa za prenašanje ranjencev v vojski in izreka zato veteranskemu društvu, posebno pa še predsedniku gosp. Mihaliču za njegov veliki domoljubni trud zahvalo, čemur zbor jednoglasno pritrudi. Konečno naglašajo, da bodo zdaj društvo imelo skrbeti, da dobi in izuri potrebno število oseb, katere bodo stregle v Ljubljani bolnikom in ranjencem po bolnišnicah.

Odbornik g. Murnik poroča o društvenem delovanju v preteklem letu. Število članov pri deželnem pomočnem društvu rudečega križa se je zmanjšalo in društvo šteje sedaj le 172 družabnikov; ker so pa všteti le oni, kateri so letni donesek v istini vplačali in se je nadejati, da bodo še mnogi zaostale doneske doplačali, bode se število članov gotovo povečalo. Glavni vzrok zmanjšanja števila članov pri deželnem pomočnem društvu pa je iskati v tem, da se je po deželi ustanovilo trinajst podružnic, katere štejejo 677 členov. Račun kaže dohodkov 1246 gl. 15 kr., in če se priračuni premoženje začetkom leta 1882 z 1148 gl. 46 kr., je vseh dohodkov 2394 gl. 61 kr. Troški so znašali 418 gl. 85 kr., med temi pa je všteti onih 30%, katere je deželno pomočno društvo plačalo v osrednji zaklad avstrijskega društva rudečega križa na Dunaji, ter znašajo 357 gold. 25 kr. Premoženja v denarjih je 1976 gl. 36 kr., v obligacijah in srečkah društva rudečega križa pa 250 gl., tedaj znaša skupno premoženje društva brez blaga 2226 gl. 36 kr. Povečalo se je tedaj lansko leto za 827 gl. 90 kr. Za prostovoljno sodelovanje v vojskinem času oglašilo se je 14 zdravnikov, jeden za službo na bojišči, 3 lekarji za opravljanje službe v tukajšnji vojaški lekarni, o času vojske pa je obljubilo sodelovati pri prenašanju ranjencev in bolnih več društev in Ljubljani in to ljubljansko veteransko društvo še posebej, potem društvo „Sokol“, „Laibacher Turnverein“ in prostovoljna požarne bramba ljubljanska.

Nekateri veliki posestniki in pa najemnik knez Auerspergovih toplic na Dolenjskem, gosp. Kulavic, so obljubili, da prevzemo v popolno hrano 138 ranjenih in bolnih vojakov. Za strežnike in strežnice pri bolnih in ranjenih vojaki se trudi društvo pridobiti potrebno število oseb, kar so društvu gospodje zastopniki vojaških oblastev naznanili, da se bo takih oseb za jedno rezervno bolnico, katera se bode v vojskinem času ustanovila na Štajerskem, Kranjskem, Koroškem ali v Istriji 67 potrebovalo. Društvena tvarina je sedaj vredna 450 gl. 30 kr., a v kratkem se bode ta zaloga dopolnila. Društvu ljubljanskih veteranov se je naznanil dopis zveznega vodstva rudečega križa z dne 2. marca 1883 o ustanovi transportne kolone, zaradi katere je tudi g. general pl. Mingazzi di Modigliano prišel v Ljubljano in v izrednem obnem zboru veteranskega društva za ustanovljenje te kolone govoril Z do-

pisom dne 4. avgusta 1883 je vodstvo ljubljanskih veteranov naznanilo, da se je dosti udov oglašilo za ustanovo kolone št. 16 rudečega križa. Vozove za to kolono, kateri so shranjeni v posebni stavbi društva rudečega križa, je oddal vodstvu tukajšnje c. kr. vojaške bolnice c. kr. major g. Sluke, v navzočnosti prvega podpredsednika grofa Chorinskega in odbornika g. Murnika. Dne 21. oktobra 1883 bil je pouk veteranov v c. kr. vojaški bolnici končan, in 28. oktobra 1883 bila je v bolnici preskušnja veteranov, ki se je skozi izvrstno obnesla. Zvezno društvo rudečega križa se je v poskušnji veteranov jako pohvalno izražalo in izreklo zahvalo vodstvu c. kr. vojaške bolnice in gospodom učiteljem zdravnikom in častnikom, gospodu dvornemu svetniku grofu Chorinskemu, ki je zvezno predsedništvo rudečega križa na Dunaji zastopal pri preskušnji in pa vojaškemu zastopniku štabnemu zdravniku gosp. dr. Stawi, kateri je zelo pospeševal društveno delovanje. Vodstvo zveznega društva z veseljem naznanja, da se je pod geslom Nj. veličanstva presvetlega cesarja posrečilo ustanovljenje trideset kolon rudečega križa za vojskino čas, s 1050 mož vrlih veteranov in da sme avstrijsko društvo rudečega križa z ponosom naglašati, da ni ena država na kontinentu nima tako izvrstno urejeni aparat za prostovoljno pomoč ranjenim in bolnim vojakom v vojski, kot avstrijsko cesarstvo. To pa je bilo le mogoče, izvršiti v primerno tako kratkem času, ker se je delovalo res z „zedinjenimi silami“, in ker so avstrijski veterani, s svojo požrtvovalnostjo toliko pripomogli, da se je ustanovil ta krasni zavod človeko- in domoljubja.

Zvezni odbor rudečega križa na Dunaji izpolnjuje tedaj le prijetno dolžnost, ako izreka presrečno zahvalo gg. udom veteranskega društva, posebno pa njih vodji g. Mihaliču, g. štabnemu zdravniku dr. Stawi in vsem gg. učiteljem ljubljanskih veteranov. (Živahni dobrokljici.) Gosp. c. kr. vladni svetnik baron Pascotini-Juriškovič predlaga, naj se račun za pretečeno leto potrdi, društvenega odbora poročilo vzame na znanje in izreče vodstvu kranjskega deželnega društva rudečega križa za njegovo delovanje zahvalo. (Zbor temu jednoglasno pritrudi.) Gosp. baron Rechbach nasvetuje, da se izvolijo per acclamationem vsi dosedanji odborniki; zbor se strinja s tem nasvetom. Gosp. Murnik predlaga, naj se mestu jednega umrlega odbornika in družega odbornika, ki se je preselil na Dunaj, izvolita v odbor: g. predsednik veteranskega društva Jurij Mihalič in c. kr. deželne vlade svetovalec baron Pascotini-Juriškovič. Tudi ta predlog se sprejme. Gosp. prof. Chorinsky, kot predsednik, se zahvaljuje za priznanje, izrečeno društvenemu vodstvu, in sklene zborovanje s trikratnimi živio- in hoch-klici na Nj. veličanstvo presvetlega cesarja, čemur zbor navdušeno pritrudi.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Budimpešta, 19. maja. Hrvatski sabor bode se zaradi binokostnih praznikov sklical stoprav začetkom meseca junija.

Madrid, 19. maja. Državni pravdnik je v obravnavi vojnega sodišča v Badajozu zoper one, ki so lansko leto meseca avgusta poskušali ustajati, predlagal smrtno kazen proti 153 častnikom, 21 korporalom in 4 civilistom.

Petrograd, 19. maja. Ljudska veselica na Martovem polju (*Marsfeld*) se je vršila v izbornem redu. Ko sta se car in carjevič vračala v odprtem vozu v palačo, ju je množica navdušeno pozdravljala. Zvečer je bila krasna razsvetljava, v carskih gledališčih bile so slovesne predstave.

Dunaj, 18. maja. Cesar je daroval osobju mestnega gledališča 1500 gl., pri požaru ponesrečenim pa 300 gl. iz svoje zasebne blagajnice

Dunaj, 18. maja. Ravnatelj mestnega stavbenega urada je danes pregledal zidovje gledališča in konstatoval nevarnost, da se razruši. Zato je ukazal, da ne sme nihče stopiti v poslopje

Dunaj, 18. maja. Državna osrednja blagajnica začne 25. t. m. izdajati nove državne note po 50 gl.

Dunaj, 18. maja. Danes so zaprli teatarja, starega „Jeana“, kateri je do 4. popoldne pred požarom delal v prostoru nad svetilnikom dunajskega mestnega gledališča.

Zagreb, 17. maja. Anarhista Hiša in Srnc sta obsojena radi veleizdaje, žaljenja veličanstva in udov carske hiše na 6letno, oziroma na 5letno težko ječo. Montanelli in Straub sta nekriva spoznana.

Petrograd, 18. maja. Pruski princ Viljem je imenovan lastnikom 85. Viborgovega pešpolka. Popoldne je princ Viljem izročil prestolonasledniku insignije reda črnega orla, potem pa je prestolonaslednik v navzočnosti carskega para, knežjih gostov, udov carske hiše in diplomatičnih zastopnikov prisegel v cerkvi palače, da ostane zvest caru in domovini in da hoče obdržati zakoniti prestolonasledniški red. Med prisego so s topovi vstrelili 301krat. Iz cerkve je šel sprevid v dvorano sv. Jurija, kjer je prestolonaslednik prisegel vojaško prisego na prapor svojega kosaškega polka. Zjutraj je položil princ Viljem venec na grob carja Aleksandra II.

Kahira, 18. maja. Dongolški mudir se brani iti nazaj in trdi, da si upa Sudan zopet osvojiti, ako se mu pošlje pomočna vojska. Angleška vlada je dovolila, da se odpošlje egiptovski bataljon z angleškimi častniki.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 19. maja.

Jednotni drž. dolg v bankoveh	80.55
» » » » » srebri	81.25
Zlata renta	101.85
5% avstr. renta	95.90
Delnice narodne banke	854.—
Kreditne delnice	316.20
London 10 lir sterling	121.95
20 frankov	9.67
Cekini c. kr.	5.73
100 drž. mark	59.65

Uradni glasnik

z dne 19. maja.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri c. kr. okr. sodnji v Senožečah za katastralni občini Razderto in Ubelsko; poizvedbe dne 26. maja.

Tujci.

Dne 17. maja.

Pri **Maliči**: Lorenz, Schlotabek, Löwy, Bruckner, Brauchbar, potovalci, z Dunaja. — Laessnig, črko-livar, z Dunaja. — Baron Schönberger, c. kr. okr. komisar, iz Radovljice. — Ehrlich, železniški uradnik, iz Inomosta. — Courard, trgovec, iz Brna. — Kaiser, ovočar, iz Merana. — Burlini, ekonom, iz Feldkirchna. — Fahrner, graščak, iz Doba. Pri **Slonu**: Baron Bretton, hišni posestnik, iz Brna. — Millner in Liebmann, potovalca, z Dunaja. — Baronica Kleinmayer iz Gradca. — Löwinger, trgovec, iz Kaniže. Pri **Tavčarji**: Lilinger, graščak, iz Celovca. — Pipitz, zasebnik, iz Celovca. — Bussich, lesni trgovec, iz Zagreba. Pri **Avstr. carji**: Rosmann, strojar, in Kosmač, krčmar, iz Radovljice.

Umri so:

Dne 17. maja. Augustin Alič, sin delavca, 3 $\frac{3}{4}$ l., Sv. Petra cesta št. 70. jetika. — Josip Svetič, branjevečev sin, 8 dnij, Pred igriščem št. 3. življenjska slabotnost. — Marija Mauser, hči delavca, 8 $\frac{1}{2}$ l., Poljanska cesta št. 18, vnetje opnice. — Ivan Ločnik, sin železniškega kondukterja, 10 m., Dunajska cesta št. 25, življenjska slabotnost.

Srečke

z dne 17. maja.

Dunaj: 68 20 83 16 76.
Gradec: 30 44 13 25 34.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
17. maja	7. zjutraj	739.66	+11.3	svzh. sl.	js.	0.00
	2. pop.	737.04	+23.6	jvzh. sl.	»	
	9. zvečer	737.12	+16.3	vzh. sl.	»	
18. maja	7. zjutraj	736.88	+13.8	zpd. sl.	js.	0.00
	2. pop.	734.86	+24.9	zpd. sl.	»	
	9. zvečer	735.70	+17.3	jzp. sl.	»	